

Vad är familjevård för äldre?

Information till äldre och deras anhöriga

Högklassig omsorg och livskvalitet i ett hem

Familjevård för äldre är att leva vardagen tillsammans. Som bäst låter vardagen i familjevården den äldre uppleva ett meningsfullt liv med kontinuitet i livsstilen anpassad efter de egna behoven.

En bra vardag bygger man tillsammans. Familjevårdaren inser behoven av vård och omsorg och svarar på dem. Dessutom tillgodoser familjevårdaren även i stor utsträckning de sociala behoven, som den äldres samhörighet med andra människor, att ha människor som bryr sig i sitt liv samt få utnyttja sina egna förmågor och uppleva uppskattning och respekt.

Familjevård är

- att ordna vård och omsorg i familjevårdarens eller den äldres hem
- en social tjänst som välfärdsområdet ansvarar för att ordna.

Familjevård förknippas med följande styrkor:

Bekant miljö, bekanta människor

Sociala relationer

Leva i ett hem

Dela vardagen tillsammans

Medmänsklighet

Frygghet

Individualitet

Finns det tillgång till familjevård på din hemort? 🏠

Samtliga välfärdsområden beslutar hurdan och i vilken utsträckning de tillhandahåller familjevård i sitt område.

Welfare area (or Helsingfors which does not belong to the welfare areas)

- förmedlar information om familjevård
- anger enligt vilka principer familjevård beviljas
- bedömer den äldres behov av service
- fattar beslut om att bevilja en äldre familjevård
- tar ut klientavgifterna för familjevård som fastställs utifrån lagen och förordningen om klientavgifter.

Vem får familjevård?

När familjevård övervägs hör man den äldres önskemål och gör en omfattande bedömning av funktionsförmågan och behovet av service.

Behovet av familjevård utreds av en yrkesperson med bred kompetens tillsammans med den äldre, dennes närstående eller en förordnad intressebevakare. Vid behov anlitar man även experter inom andra kompetensområden.

Det är viktigt att behovet av familjevård och dess lämplighet alltid bedöms individuellt och från fall till fall. I det följande några kriterier av allmän karaktär.

I princip lämpar sig familjevård för äldre vilkas vardag försvåras av

- otrygghet och rädsla
- ensamhet
- begynnande minnessjukdom
- svårigheter i de dagliga sysslorna
- svårigheter i dygnsrytmen
- nedstämdhet
- depression

Familjevård lämpar sig nödvändigtvis inte för äldre som till exempel har

- × regelbundet behov av hjälp nattetid
- × behov av hjälp som kräver två personers insats
- × förändrat beteende som familjevården inte kan svara mot.

Beslutet om familjevårdens lämplighet påverkas av många faktorer. Varje äldres livssituation är alltid individuell och också familjevårdarna har olika färdigheter att verka i sin uppgift. Om familjevården ges i familjevårdarens hem beaktas och sammanjämkas också de övriga boendes önskemål, behov och livsstil.

Familjevård kan ordnas i den äldres eget hem eller i familjevårdarens hem

Hör dig för hos handledningen och rådgivningen för äldre eller kundhandledaren hurdan familjevård det ordnas i ditt område.

Långtidsfamiljevård dygnet runt

- Den äldre bor i familjevårdarens familj (familjehem) och får den vård och omsorg hen behöver eventuellt under många år.
- Den här formen av familjevård ges sällan i den äldres eget hem.

Korttidsfamiljevård dygnet runt

- Ges i familjevårdarens eller den äldres hem och varar typiskt några dagar eller veckor.
- Familjevård av det här slaget möjliggör till exempel ledighet för närståendevårdaren samt möjlighet att stödja en ensamboende äldres välbefinnande, främja rehabiliteringen under konvalescens-tiden eller bedöma servicebehovet i hemmiljö.

Familjevård en del av dygnet (dag/kväll/natt)

- Ges i familjevårdarens eller den äldres hem enligt vad som avtalas på förhand när det inte finns behov av familjevård dygnet runt.
- Erbjuder den äldre rekreation och omväxling samt stöd i vardags-sysslorna. Familjevård under en del av dygnet kan även göra det möjligt för den anhöriga att ha ledigt eller förvärvsarbete.

Familjevårdaren är expert på en bra vardag

Som familjevårdare för äldre kan godkännas en person som till sin utbildning, erfarenhet eller personliga egenskaper är lämplig att ge familjevård. Familjevårdaren godkänns för uppgiften av välfärdsområdet.

Familjevårdare förutsätts inte ha utbildning inom social- och hälsovård om det i hans familj finns högst fyra äldre. Varje familjevårdare får dock en lagstadgad förberedande utbildning för sin uppgift.

En familjevårdare för äldre förutsätts

- ta hänsyn till den äldres individualitet
- trygga en god vardag och omsorg
- förstå förändringarna i den äldres hälsa och funktionsförmåga
- samarbeta
- se till sin egen kompetens och sina egna resurser
- känna familjevårdarens roll i relation till uppdragsgivaren.

Tack
att du kommer,
då jag inte orkar kalla.
Du kommer
utan att fråga.
Du bara kommer,
så att jag får sträcka ut min hand.

Anni Palokangas,
klient inom familjevården

Rekommendationerna för god familjevård styr familjevårdaren i hens uppgift

Inom Förbundet för familjevårds projekt Kotona perheessa samlades in äldres erfarenheter om god familjevård i nio familjehem.

De faktorer som ökar välbefinnandet sammanfattades i fem styrande rekommendationer för familjevårdarna.

1. Se till att leva vardagen tillsammans med den äldre.
2. Fäst uppmärksamhet vid ditt sätt att tala till och bemöta den äldre.
3. Säkerställ att den äldre får välja och fatta beslut i vardagen.
4. Se möjligheterna i omgivningen och utnyttja dem.
5. Skapa en familj och gemenskap tillsammans med den äldre.

Välfärdsområdet säkerställer familjevårdens kvalitet bland annat genom att ansvara för

- familjevårdarnas förberedande utbildning
- stöd till familjevårdarna och stärkande av deras kompetens
- tillsynen över familjevården.

”Jag uppskattar att familjevårdarna gång på gång orkar sätta sig ner bredvid den äldre och lyssna till samma minnen, också smärtsamma. Endast så kan tiden förgylla minnena.”

I tystnaden kring bordet
sägs mycket
i några ord.
Gårdagens bekymmer,
redan genomlevda
i denna dag.
Kvardröjande ord,
slätar ut kärva minnen,
slipar dem till diamanter.

Anni Palokangas,
klient inom familjevården

Du hittar kontaktuppgifterna till ditt eget välfärdsområde här
www.perhehoitoliitto.fi/ikaihminen_perhehoidon_jarjestajien_yhteystietoja